

„Istarska Rijec“

svakog četvrtka uveče. Svakog drugog četvrtka donosi literarni prilog „Mladi Istarski“. Preplaća za tuzemstvo iznosa 15 — lira na godinu, a za inozemstvo 25 — lira. Uredništvo i uprava lista: Trst (Fiesole) - Via S. Francesco d'Assisi 20/1. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEĆ

Časnik za nauku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ — Narodna poslovica.

Ogiasi stoje 4 kra

za svaki centimetar vrtne o-
čeri jednoga stupca. Za vi-
kratno izvršenje daje se kratko
popis prema pogodbi. Plaća
se i u slučaju u Trstu. Dostup-
na je za uredništvo, a svaka
opravi. Neprimljena za plaću
na primaju, a otkupiti se ne
vraćaju ni u kojem slučaju.

Grčka revolucija | Seljaci, u vašim je žuljevim rukama bogatstvo vaše!

DOPISI

Grci nemaju mira. Neprestano se svadjaju. Cas zasnaje jedna stranka dru-
ga, cas druga onu treću, i tako vam u
koji blaženiji zemlji sledi revolucija
za revolucijom.

Do nedavno imali su Grci svoje kra-
prijedaje. Prije mnogo stotina godina.
Više od tisuće godina, iz pokoljenja
u pokoljenje, kolala je ta priča o tom ne-
zakodjer protjerani. Tako je to isto, dok izmerno bogatstvo. Trebalo je imati
samo sreće, da se blago nadje, a srca,
da se iskopa. Razumije se, da su
pod republikom ista igra. Jedan
predsjednik republike baca sa stolice
drugoga, drugi trećega i tako redom.

Slično se je dogodilo i 22. augusta o. g.
General Kondilis digao je pobunjen
dete na predsjednika Pangelosa, skinuo
ga sa predsjedničke stolice i na nju
posadio prvog predsjednika, admirala
Konduriotisa. I sad je Pangelos u tam-
nici, a njegov suparnik na vlasti. Do
kada? To neka Bog zna!

Uzroka tim nemirima bit će više, no,
držimo, da je jedan glavni: Grci su ne-
zadovoljni, pa otuda i ove njihove vje-
šte svadje.

Stožni nisu nikada bili. U prošlosti,
nekoliko stotina godina prije nego što
se radio Isus, bili su najbudniji narod
na svijetu, imali su kulturu i civilizaci-
ju, koja je i danas još uzorom svim
narodima na zemlji, imali su svega
blaga Božjega, ali sloge nisu imali. A
mi znamo, da slogom rastu male stvari,
a nesloga da sve pokvari.

Tako je i njima nesloga pokvarila
sve. Svaki gradić htio je sobom sam
da upravlja, nije htio da sluša ničije
zapovijedi, zato i je Grčka već u ono
vrijeme bila podijeljena u vrlo mnogo
sasvim malih državica, od kojih neke
nisu bile velike ni kao što je naša Kna-
na, ali ništa zato: htjele su da budu
svoje, pa ma i sve propalo.

Pa što se dogodilo? Došao je najprije
Macedonac Aleksandar Veliki, a za
njim došli Rimljani, i sve su one male
državice morale da saviju rep među
noge i da pruže vrat pod tuđinski ja-
ram. Tada su proklinjali svoju neslogu,
ali bilo je prekasno.

Kad se je prije jedno tisuće i pet sto-
tina godina ojačao Carigrad i osnovalo
se takozvano bizantsko carstvo, Grci
se opet došli do vlasti. No otrovni crv
nesloge nije im ni tada dao mira. Mje-
sto da se svi složje protiv Turčina, koji
je neprestano prijetio svojom strašnom
silom, oni su se u Carigradu još uvijek
svadjali. I u času, kad im je prijetilo
najveća pogibiel od Turaka, u Carigradu
su se najvjedrijiji Grci pripreali od
tome, „dali Duh sveti izlazi samo od
Oca ili od Oca i Sina...“

I opet propadoše, i opet su morali
priognuti glavu pod jedan novi jaram —
jaram turski.

Pod tim jarmom ostali su nekoliko
stotina godina. Prije jedne stotine go-
dina opet su se oslobodili, no tim su
postali svoji, uskrnu stara mužnja,
uskrenu stare svadje.

I te svadje traju.

Utaoč svemu tomu Grci su dobri
rodoljubi. Oni bi htjeli, da im domovi-
na bude slavna, kao što je bila u staro
vrijeme prije Isusa, kad se je njihovoj
mudrosti klanjao cijeli ondašnji svijet.
Grci bi htjeli, da im domovina bude
velika, kao što je bila prije tisuću god-
dina, kad je grčki Carigrad vladao nad
dijelom zemljama i nad dobim dije-
vostima. U ono vrijeme bila je u
lomu Balkana. U ono vrijeme bila je u
njihovim rukama gotovo cijela Mala
Azija s gradom Smirne, i ta uspomena
nije im dala mira, dok nisu u svoje
ruke dobili taj grad, koji su, kako zna-
mo, morali brzo opet da napuste. Okre-
nuli su svoje oči i na Macedoniju ve-
liki da je i ta zemlja bila u prošlosti
sva njihova. Pred očima im je prošla
sva njihova, a zaboravljaju — kako lijepe
vrti dr. Micelli u „Vedetti d'Italia“ —
da su se od onoga staroga doba do da-
nas u onim zemljama dogodile velike
promjene i da su se u njima uselili
drugi narodi, koji one zemlje drže sada
svojom domovinom. Tako su ovi Grci
vjeto nezadovoljni. Htjeli bi svoj stari
san, da ostvare, a ne će da vide, da je
to nemoguće.

Na Poreštini se ovih dana desio slu-
čaj, koji doduše nije tako rijedak, ali
koji karakterizuje duh našeg vremena.
Neki su seljaci htjeli da iskopaju ne-
kakvo blago, sakriveno i zakopano po-
predaji, prije mnogo stotina godina.
Više od tisuće godina, iz pokoljenja
u pokoljenje, kolala je ta priča o tom ne-
zakodjer protjerani. Tako je to isto, dok izmerno bogatstvo. Trebalo je imati
samo sreće, da se blago nadje, a srca,
da se iskopa. Razumije se, da su
pod republikom ista igra. Jedan
predsjednik republike baca sa stolice
drugoga, drugi trećega i tako redom.

Slično se je dogodilo i 22. augusta o. g.
General Kondilis digao je pobunjen
dete na predsjednika Pangelosa, skinuo
ga sa predsjedničke stolice i na nju
posadio prvog predsjednika, admirala
Konduriotisa. I sad je Pangelos u tam-
nici, a njegov suparnik na vlasti. Do
kada? To neka Bog zna!

Uzroka tim nemirima bit će više, no,
držimo, da je jedan glavni: Grci su ne-
zadovoljni, pa otuda i ove njihove vje-
šte svadje.

Stožni nisu nikada bili. U prošlosti,
nekoliko stotina godina prije nego što
se radio Isus, bili su najbudniji narod
na svijetu, imali su kulturu i civilizaci-
ju, koja je i danas još uzorom svim
narodima na zemlji, imali su svega
blaga Božjega, ali sloge nisu imali. A
mi znamo, da slogom rastu male stvari,
a nesloga da sve pokvari.

Tako je i njima nesloga pokvarila
sve. Svaki gradić htio je sobom sam
da upravlja, nije htio da sluša ničije
zapovijedi, zato i je Grčka već u ono
vrijeme bila podijeljena u vrlo mnogo
sasvim malih državica, od kojih neke
nisu bile velike ni kao što je naša Kna-
na, ali ništa zato: htjele su da budu
svoje, pa ma i sve propalo.

Pa što se dogodilo? Došao je najprije
Macedonac Aleksandar Veliki, a za
njim došli Rimljani, i sve su one male
državice morale da saviju rep među
noge i da pruže vrat pod tuđinski ja-
ram. Tada su proklinjali svoju neslogu,
ali bilo je prekasno.

Kad se je prije jedno tisuće i pet sto-
tina godina ojačao Carigrad i osnovalo
se takozvano bizantsko carstvo, Grci
se opet došli do vlasti. No otrovni crv
nesloge nije im ni tada dao mira. Mje-
sto da se svi složje protiv Turčina, koji
je neprestano prijetio svojom strašnom
silom, oni su se u Carigradu još uvijek
svadjali. I u času, kad im je prijetilo
najveća pogibiel od Turaka, u Carigradu
su se najvjedrijiji Grci pripreali od
tome, „dali Duh sveti izlazi samo od
Oca ili od Oca i Sina...“

I opet propadoše, i opet su morali
priognuti glavu pod jedan novi jaram —
jaram turski.

Pod tim jarmom ostali su nekoliko
stotina godina. Prije jedne stotine go-
dina opet su se oslobodili, no tim su
postali svoji, uskrnu stara mužnja,
uskrenu stare svadje.

I te svadje traju.

Utaoč svemu tomu Grci su dobri
rodoljubi. Oni bi htjeli, da im domovi-
na bude slavna, kao što je bila u staro
vrijeme prije Isusa, kad se je njihovoj
mudrosti klanjao cijeli ondašnji svijet.
Grci bi htjeli, da im domovina bude
velika, kao što je bila prije tisuću god-
dina, kad je grčki Carigrad vladao nad
dijelom zemljama i nad dobim dije-
vostima. U ono vrijeme bila je u
lomu Balkana. U ono vrijeme bila je u
njihovim rukama gotovo cijela Mala
Azija s gradom Smirne, i ta uspomena
nije im dala mira, dok nisu u svoje
ruke dobili taj grad, koji su, kako zna-
mo, morali brzo opet da napuste. Okre-
nuli su svoje oči i na Macedoniju ve-
liki da je i ta zemlja bila u prošlosti
sva njihova. Pred očima im je prošla
sva njihova, a zaboravljaju — kako lijepe
vrti dr. Micelli u „Vedetti d'Italia“ —
da su se od onoga staroga doba do da-
nas u onim zemljama dogodile velike
promjene i da su se u njima uselili
drugi narodi, koji one zemlje drže sada
svojom domovinom. Tako su ovi Grci
vjeto nezadovoljni. Htjeli bi svoj stari
san, da ostvare, a ne će da vide, da je
to nemoguće.

Na Poreštini se ovih dana desio slu-
čaj, koji doduše nije tako rijedak, ali
koji karakterizuje duh našeg vremena.
Neki su seljaci htjeli da iskopaju ne-
kakvo blago, sakriveno i zakopano po-
predaji, prije mnogo stotina godina.
Više od tisuće godina, iz pokoljenja
u pokoljenje, kolala je ta priča o tom ne-
zakodjer protjerani. Tako je to isto, dok izmerno bogatstvo. Trebalo je imati
samo sreće, da se blago nadje, a srca,
da se iskopa. Razumije se, da su
pod republikom ista igra. Jedan
predsjednik republike baca sa stolice
drugoga, drugi trećega i tako redom.

Slično se je dogodilo i 22. augusta o. g.
General Kondilis digao je pobunjen
dete na predsjednika Pangelosa, skinuo
ga sa predsjedničke stolice i na nju
posadio prvog predsjednika, admirala
Konduriotisa. I sad je Pangelos u tam-
nici, a njegov suparnik na vlasti. Do
kada? To neka Bog zna!

Uzroka tim nemirima bit će više, no,
držimo, da je jedan glavni: Grci su ne-
zadovoljni, pa otuda i ove njihove vje-
šte svadje.

Stožni nisu nikada bili. U prošlosti,
nekoliko stotina godina prije nego što
se radio Isus, bili su najbudniji narod
na svijetu, imali su kulturu i civilizaci-
ju, koja je i danas još uzorom svim
narodima na zemlji, imali su svega
blaga Božjega, ali sloge nisu imali. A
mi znamo, da slogom rastu male stvari,
a nesloga da sve pokvari.

Tako je i njima nesloga pokvarila
sve. Svaki gradić htio je sobom sam
da upravlja, nije htio da sluša ničije
zapovijedi, zato i je Grčka već u ono
vrijeme bila podijeljena u vrlo mnogo
sasvim malih državica, od kojih neke
nisu bile velike ni kao što je naša Kna-
na, ali ništa zato: htjele su da budu
svoje, pa ma i sve propalo.

Pa što se dogodilo? Došao je najprije
Macedonac Aleksandar Veliki, a za
njim došli Rimljani, i sve su one male
državice morale da saviju rep među
noge i da pruže vrat pod tuđinski ja-
ram. Tada su proklinjali svoju neslogu,
ali bilo je prekasno.

Kad se je prije jedno tisuće i pet sto-
tina godina ojačao Carigrad i osnovalo
se takozvano bizantsko carstvo, Grci
se opet došli do vlasti. No otrovni crv
nesloge nije im ni tada dao mira. Mje-
sto da se svi složje protiv Turčina, koji
je neprestano prijetio svojom strašnom
silom, oni su se u Carigradu još uvijek
svadjali. I u času, kad im je prijetilo
najveća pogibiel od Turaka, u Carigradu
su se najvjedrijiji Grci pripreali od
tome, „dali Duh sveti izlazi samo od
Oca ili od Oca i Sina...“

I opet propadoše, i opet su morali
priognuti glavu pod jedan novi jaram —
jaram turski.

Pod tim jarmom ostali su nekoliko
stotina godina. Prije jedne stotine go-
dina opet su se oslobodili, no tim su
postali svoji, uskrnu stara mužnja,
uskrenu stare svadje.

I te svadje traju.

Utaoč svemu tomu Grci su dobri
rodoljubi. Oni bi htjeli, da im domovi-
na bude slavna, kao što je bila u staro
vrijeme prije Isusa, kad se je njihovoj
mudrosti klanjao cijeli ondašnji svijet.
Grci bi htjeli, da im domovina bude
velika, kao što je bila prije tisuću god-
dina, kad je grčki Carigrad vladao nad
dijelom zemljama i nad dobim dije-
vostima. U ono vrijeme bila je u
lomu Balkana. U ono vrijeme bila je u
njihovim rukama gotovo cijela Mala
Azija s gradom Smirne, i ta uspomena
nije im dala mira, dok nisu u svoje
ruke dobili taj grad, koji su, kako zna-
mo, morali brzo opet da napuste. Okre-
nuli su svoje oči i na Macedoniju ve-
liki da je i ta zemlja bila u prošlosti
sva njihova. Pred očima im je prošla
sva njihova, a zaboravljaju — kako lijepe
vrti dr. Micelli u „Vedetti d'Italia“ —
da su se od onoga staroga doba do da-
nas u onim zemljama dogodile velike
promjene i da su se u njima uselili
drugi narodi, koji one zemlje drže sada
svojom domovinom. Tako su ovi Grci
vjeto nezadovoljni. Htjeli bi svoj stari
san, da ostvare, a ne će da vide, da je
to nemoguće.

Uzroka tim nemirima bit će više, no,
držimo, da je jedan glavni: Grci su ne-
zadovoljni, pa otuda i ove njihove vje-
šte svadje.

Stožni nisu nikada bili. U prošlosti,
nekoliko stotina godina prije nego što
se radio Isus, bili su najbudniji narod
na svijetu, imali su kulturu i civilizaci-
ju, koja je i danas još uzorom svim
narodima na zemlji, imali su svega
blaga Božjega, ali sloge nisu imali. A
mi znamo, da slogom rastu male stvari,
a nesloga da sve pokvari.

Tako je i njima nesloga pokvarila
sve. Svaki gradić htio je sobom sam
da upravlja, nije htio da sluša ničije
zapovijedi, zato i je Grčka već u ono
vrijeme bila podijeljena u vrlo mnogo
sasvim malih državica, od kojih neke
nisu bile velike ni kao što je naša Kna-
na, ali ništa zato: htjele su da budu
svoje, pa ma i sve propalo.

Pa što se dogodilo? Došao je najprije
Macedonac Aleksandar Veliki, a za
njim došli Rimljani, i sve su one male
državice morale da saviju rep među
noge i da pruže vrat pod tuđinski ja-
ram. Tada su proklinjali svoju neslogu,
ali bilo je prekasno.

Kad se je prije jedno tisuće i pet sto-
tina godina ojačao Carigrad i osnovalo
se takozvano bizantsko carstvo, Grci
se opet došli do vlasti. No otrovni crv
nesloge nije im ni tada dao mira. Mje-
sto da se svi složje protiv Turčina, koji
je neprestano prijetio svojom strašnom
silom, oni su se u Carigradu još uvijek
svadjali. I u času, kad im je prijetilo
najveća pogibiel od Turaka, u Carigradu
su se najvjedrijiji Grci pripreali od
tome, „dali Duh sveti izlazi samo od
Oca ili od Oca i Sina...“

PISMO IZ JUGOSLAVIJE.

Jedan Veliki Sajam i jedno narodno
veselje.

Ovo je pismo trebalo da bude gotovo za
broj od prošle sedmice. No pošto je u po-
slednjim čas pomenalo vremena šaljem ga
tekar danas. U velikom gradu zakasniti
za nedjelju dana nije malenkost. Ali u
Istri se to lako oprašta. I blago si ga tako-
voj zemlji! Čovjek se, na koncu, nije rodio
za to da živi s urom u ruci. Rodio se da
živi kako može i da umre kada mora, a
sve će to biti i ako ne znamo koji je sat
na uri i koji svjetac u kalendaru.

Kako je „Istarska Rijec“ javila u zad-
njem pismu iz Jugoslavije, 15. o. m. otvo-
ren je u Zagrebu VI. velesajam, poznat pod
imenom „Zagrebački Zbor“, koji je trajao
devet dana, a održao se na običajnom
svom ogromnom prostoru na Sajmištu,
gdje su u tu svrhu trajno podignuti ukusni
drveni i zidani paviljoni od kojih je naj-
veća t. zv. industrijska palača. Izlagača
je bilo ovaj put oko 880. Privođenja
poslovi su bili dobri. Osobito je dobro
bio ove godine zastupnik tekstil, t. j. tka-
lački i prelački proizvodi, i to većinom do-
maća roba. Tekla industrija (željezo, ma-
šine) izvanredna, ali većinom inostrana.
Mnogo su se kupovali poljodjeljski strojevi
i umjetna gnojiva. Isto je tako brojno i
valjano zastupana bila istarska indus-
trijska i umjetni obrt. Na polju proizvoda
elektrotehnike moglo se zapaziti ogromna
konkurencija. Najbolji potrošač bila je
južna Srbija. Čitav je zbor prošao na za-
dovoljstvo ponudjivača. Razumije se da na
svoj račun došli i posjetioci, ma da go-
lema većina njih nije došla da kupuje
i pravi poslove. Oni su došli da gledaju i
da se pozabave. Da vide sve moguće pred-
mete koje baca na tržište domaća i strana
industrija, da se naslušaju muzike (oso-
bito one kroz radio) i provedu nekoliko
sati u raznim drugim razbibrigama. Ali to
ne bija samo u Zagrebu, to je pojava sa
svih takovih privrednih priredaba.

Za vrijeme trajanja zagrebačkog zbora
otvoreno je, prilično daleko od centra
grada, novo sajmište za stoku i krmu.
Stara, naime, našlo se, skoro preko noći,
usred gradskih ulica i trgovca. Čije su
pred desetak godina pasle krovov danas se
dižu četverospratne zgrade, pa je bilo po-
trebno da se uredi novo tržište za dogon
blaga. Tu je održan ovogodišnji kraljevski
sajam, ukratko nazvan: Kraljevo. Taj hi-
storijski sajam koji je u svoje vrijeme
trajao po osam dana, a sada samo 2 ili 3.
Kraljevo je poznato ne samo u Zagrebu
nego u čitavoj Hrvatskoj i susjednim po-
krajinama. Na tom se sajmu danju trgova-
ci, a danju i noću je bilo i pjesalo. Sve
naokolo oko sajnoga prostora podizale
bi se barake i šatori, a nijesu rijetki bili
trgovci koji bi u tim šatorima u nekoliko
noći prosluli sve ono, što su danju mukom
utržili. Danas Kraljevo nema više onoga
značenja, što ga je ono imalo, dok još ni-
je bilo željeznica, niti burza, niti oskane
ženske kose. Ali je ipak sačuvalo svoje
tradicije, kao mjesto, gdje se čovjek uz
tamburice, vino, pečene janjce, medene ko-
lače i ples, do zore može lako i sigurno
dobro raspoložiti.

Hrvoje M.

IZ OPATIJE.

Odlazak podprefekta. - Novi načelnik.

Kako je već poznato u Voloskom je pod-
prefektura ukinita. I tako će svi oni, koji
budu htjeli da obavljaju posao, što su ga
obavljali do sada u podprefekturi u Volo-
skom, morati na Rijeku.

Voloski kapetanat — ili po sadašnjem
podprefektura, ima svoju malu historiju.
U starije vrijeme taj je kapetanat bio u
Kastri, pa je — čini mi se — negdje god.
1828. prenesen u Volosko. Kastavci da se
pomame. Pošto im svi protesti nisu ništa
pomogli, počele režiati na Vološćaku. A Vo-
loščaci, da im ne ostaju dužni, uzvraćali im
sa kamatama. I tako je bilo došlo do
žestokog antagonizma između ta dva
bratska mjesta. Spominje se čak i neka-
kav drveni top, iz kojega da su Kastavci
pucali na Volosko, pa kad se top raspru-
nio i pogodio par građana, udarise ostali
u pljesak govoreći: — Ako su se toliki
ovde zrušili, ča će bit pak tamo dole?

Medjutim ja držim, da je to, priča, a što
je glavno, na ovaj se je stari, negdašnji
antagonizam već davno zaboravilo, tako
da bi danas i Kastavci i Vološćaci mogli
složno da zaburage: — Stalna na tom svi-
jetu, mijena kapetanat jest!

U ponedjeljak, 23. o. m. ostavio nas je
posljednji voloski podprefekt, g. Anž.
Bio je odlučni fašist, stoga se je svih ne-
kakih čudno dejstva, što nisu domaći fašis-
ti, a mi predstavnici općine pristupovali
komersu, što su ga ostali krugovi u Opa-
tiji i Voloskom priredili g. Anž. Podpre-
fekt je premješten u Goricu.

Na Poreštini se ovih dana desio slu-
čaj, koji doduše nije tako rijedak, ali
koji karakterizuje duh našeg vremena.
Neki su seljaci htjeli da iskopaju ne-
kakvo blago, sakriveno i zakopano po-
predaji, prije mnogo stotina godina.
Više od tisuće godina, iz pokoljenja
u pokoljenje, kolala je ta priča o tom ne-
zakodjer protjerani. Tako je to isto, dok izmerno bogatstvo. Trebalo je imati
samo sreće, da se blago nadje, a srca,
da se iskopa. Razumije se, da su
pod republikom ista igra. Jedan
predsjednik republike baca sa stolice
drugoga, drugi trećega i tako redom.

Uzroka tim nemirima bit će više, no,
držimo, da je jedan glavni: Grci su ne-
zadovoljni, pa otuda i ove njihove vje-
šte svadje.

IZ RIJEKE

S bogom bomboni - Ničetine namjere. Protiv skupce. - Karavauu automobila. Velike ceste na vidiku. - Cuvajte novac.

Novi zakon o sivom kruhu ima i ostru odredaba glede slatkisa. Naša vedetta d'Italia...

U samom graduu Milanu ima - veli vedetta - oko dvije hiljade i pet stotina ljudi zaposlenih u raznim apsticerijama.

Ime ogromne vecine rođenih Riječana izvjavljani, da se nas ta zabrana slabo tiče, jer otkada su sve te lakomije i djakonije...

Dakako da je to gospođi žao za onim lakomijama, a najviše Ničetini. Ima već puna tri dana, što od jutra do mraka ne čini drugo nego pjeva:

Prekolane va Peste sam bil. Svake šorti bomboni sam jil.

Pitam je, zašto pjeva tu glupu pjesmu, a ona meni kao nožem: - Za despote!

Više nisam pitao, ali je zato ona nastavila: - Pak ka vi mislite, da se nete v Rike...

Neće - rekao sam ja, jer će se na to paziti vrlo strogo. I globe bit će velike. Pa i ko bi htio, ne bi to mogao da sakrije.

Kod nas na Riječi zna svaka kuća, što se u susjednim loncima kuha, a tako bi se lahko doznalo i ono, što se pod raznim čepnjačima ili čurnelcima peče.

Dobro, a ja ću doći na Susak, pak ću se tamo napucat krafeni i torti - pak ki će mi ka?

Pokušajte, pa da vidite! - Ca mislite, da ne ću? - I ako se dozna? Na mostu te pazit - i kako!

Na ma ca jva trbulice, to se ne vidit - Ne vidi? A one takovane zrake Rogen, ke vide i one, ča miedno oko ne vidit? E, dara moja, neka samo postavte ona aparat na mjesa, gdje se u čovječjem tijelu skupljaju pojedine torte - i vi ste onda frigan.

Bim vam nec rekla, ma boie da mucim. Vedetta piše, da se napakon ipak ušlo u trag uzročima ove istrašne skupce.

Što je dakle krivo, da je život svakim danom sve teži i skuplji? Kriv je prevelik, upravo pretjeran broj malih dućančića. U svim gradovima, a dakako i na Riječi, naći ćete na svakom koraku po jednu malu butičiuciu, u kojoj se prodaje brašno, šećer, fažol, bekalar, kapula i druge sitnice stvari.

Čovjek bi mislio: gdje je veća konkurencija, tu mora da su i cijene niže. No u tome je ona zabluda, o kojoj spomenuti list govori na dugo i na široko. Vedetta veli: što je više dućančića, to imaju pojedini trgovci manje sroga, da prodavaju svoje stvari.

Pa kad ne mogu dosta da prodaju, neće si lom na onom malom da zaslužu, što višće mogu. I u tome su svi složni, jer ih sve jednako štiti. Eto razloga, s kojega se i tyari potrebite za život plaćaju svakim danom sve skuplje!

Što dakle? - -prema tome nema drugo, nego da se smanji broj malih trgovinica. Vlada to hoće, a Vedetta pozivlje općinstvo, da bude u tome vladi na ruku.

Pa budimo joj na ruku! Prošle snbote imali smo sreću da vidimo

jednu čitavu karavauu automobila, što su se nama dojurili iz raznih italijanskih gradova. Lijepi automobili, da ne mogu biti ljepši, šteta, što nisu providjeni i jednim aparatom, koji bi gutao prašinu, što je ti automobili dižu.

Ovako moramo da mi sami gutamo onu prašinu. Nego što ćemo? Čovjek mora u životu i onako dosta toga da proguta, pa zašto ne bi progutao i malo prašine!

Izložba se zatvara u nedjelju, 12. septembra, na sedmu godišnjicu znamenite Annunzijeve Marče di Rouki. Toga dana imat ćemo na Riječi velike svečanosti, jer će na zaključenje izložbe stići ovamo mnogo uglednih ljudi, kao na primjer general Nobile, koji je preletio Sjevernu Pol, pa neki ministri, a što je najvažnije - i sam d'Annunzio, D'Annunzio je predsjednik Avijačkog Udruženja, pa dolazi, da na svoje oči vidi, kako će njegovi avijatičari letjeti onih dana povrh Kvarnera.

Putiti ljude i opominjati ih - to je kao da bacaš hob o zid. U posljednjem broju naše Istarske Riječi ja sam bratski upozorio naše čitatelje, neka čuvaju novac, ako ga imaju, pa evo - kao da nisam ništa rekao. Ovih dana sročje je jedan optički sofer na Riječi nekoga svoga znanca, koji je htio da ide u Opatiju. Dobričina sofer ponudi mu jedno mjesto u svom autu, znanac primi ponudu, sjedne i auto odjuri. U Opatiji se rastadoše.

Sofer je bio složio svoj kaput otraga iza sjedala, i kad ga je opet naukuo na sebi, opazi, da mu u njemu nema - lišava, u kojoj je bilo novaca. Posumnja na onoga svoga prijatelja i podje odmah da se potraži. Hoće li ga naći - vidjet ćemo. Nauk:

1) Čuvaj bijele novce od crnih džepara! 2) Od neprijatelja čuvaj se sam; a od prijatelja neka te čuva Bog! Rokac.

IZ BRNICE

Rokovo.

Svake godine prodje naš godišnji ssamanj Rokovo mirno, onako po našim starinusk, ali ove godine nije. Naše Rokovo i naš sajam malo znači mi idemo k sv. misli, a osda domači na objed, a tada mladež ide na ples. Stariji se ljudi razgovaraju onako stoječke, a drugi sjedeći uz čašicu vina. K nama dolaze ljudi iz cijele Buzetšine. Na plesu je svirala naša domaća glazba iz Štrpana. Nudjali su nam urejanim svoju obandu, ali biža je kosulja (stomanja) od kapota, pak smo uzeli domaću glazbu. - Ples i sva svečkovina svršila u redu i miru. U večer pak nastale u krcini Bužan teške stvari. Mi ne čemo i ne smijemo ispitivati, što je pruzrokovao nemir, i kako je nastalo rječkano i tučnjava. Jedan oružnik dok je tučnjava još trajala potrča za pomoć u Buzet. Dojde ih pun kamijon, u naše malo, zaštitno selo. Čitavu noć je oružnički tenente (poručnik) sa pratnjom ispitivao, istraživao pozivajući ljude k sebi. Čulo se međutim pucaenje iz pušaka i samolreta. Kamenje padalo u župni stan. Cijelo selo u strahu proždilo tu tešku noć. Ujutro, u 4 sati, u turo trojica su bili povedeni u buzetšku kaznaru, a odavde u zatvor. - Tako prodje kod nas naše Rokovo, žalosno Rokovo.

IZ VRANJE

Naša novina. - Uspjeh usjeva.

Nikad se iz naše Vranje ne javljamo u Istarskoj Riječi. Izgleda, kao da kod nas naša draga novina ne bi imala čitatelja - no baš je protivno. Rado je čitamo i srimo, jer nam je ona svima jedina utjeha.

Kako je kod nas - svakako će vas zanimati kako nam je ove godine zemlja rodila. Možemo javiti, da smo krumplira imali malo, unistila ga je namne peronospera u mjesecu julu a ono što je bilo, zbog čestih i velikih kiša, gnajše. Kukuruz nam prilično uspio. Sada u augustu nije bilo mnogo kiše, ali su silni vjetrovi trajali više puta, i po tri dana.

Žita ima malo. Grozdja ima također malo. Otukla ga je namne dva puta nesretna tuča, a ono što je ostalo crnje je i slabo. Trebalo bi, da je malo toplije. Sjajna smo imali obilno, ali zbog slabog vremena nije nam uspjelo u redu spremiti ga.

Za sada javljamo samo ovotkako, a u buduce javiti ćemo se opet, da se ne bi mislilo, da je Vranje nestalo iz istre.

Luca i Mara.

Luca: O Mara! Mara: Malo tiše, Luca, tiše!

Luca: A za? Mara: Zač traž Franška, još spi.

Luca: Ča još? Mara: Na sve uši. Hrašnje kako i automobil, kada od zadu puca.

Luca: Ma Bog budi, s nam i svevi kromi - ovo je već treći dan, da su čuma prišli, a on još spi.

Mara: Spi, sestro moja, sve skroz se san govori: - Ah! kako je lepo dezas! Hraštu! A ča dela tvoj Marina?

Luca: Ča on? I da bi sve otel malo gočinut, ne bi imet kada. Oti jutra pak do noći, tu ti ni nego jeelim prišijena. Svaki hip neki, putuće na vratah - a sve neki ljudi, keh prišam nikadaš videla. S Poreča, s Puljsčina, s Paziraščini, s Čičarije - z jedne i s druge strani Učki - ma govornitaki nikadaš mira ni počinka.

Mara: Tako je i puli mane, ali ja svem govornim: ljudi moji dragi, nam je jako žal, ma ja ga se morem zbuditi. Ne da mi srce. Spi kako pušić, pak mislim, da bi me Bog, da ga strasenim alkozova. Neka još malo pospi, a vi dohni ljudi, počekajte malo, ali pak pridite kasnije. Sada vam već ne će poček - ne bojte se!

Luca: To se zna, da ne će. I kad bi baš i oteli poć, karno vanija, ne bi mogli, zač sada oblasti ne davaju putniće za preko kumina.

Mara: A zaš ne? Luca: Voj si ga! Ja mislim, da je i to radiš spavajice. Ki hodi po svetih trošci. Kamo pride - trošci. Ča ne hiti va se, liti na se - i već putf kupi, ča nam ni za potrebu - i kada pride čuma, dima ni strel žolda: Sve su liri ostale va Beče, va Grace ali pak va Parlje. A to je škodaz, nesamo za onega; ki je onoliki beči ča hitli; nego i za državu, za Italiju.

Mara: Razumem! I tako te ovi našidva landrovca morat bit kućo - čuma. I neka budz - ter njim je i dobat!

Luca: A i kada bi sve oteli, ne bi već imeli ni lamo poč nikamo. To ti ja čekka strahoviti posal. Svi bi ih otel imel. Svi ih zovu. Najprvihnaši Hrašani.

Mara: Hrašani su odvavek bili prvi - i va dobera i va zlem.

Luca: A da si čuta oni Medulnici! Zastrušil su se, kako oni oni urenju, da ako njim brzo ne pridz dole, da

te prnest civeri, i da te ih n le nest.

Luca: Civeri? A da si pak Višnjanci, ki su jutros bili Sobum su dovukli voz i oteli, da zanesu našeh tan reščinu. Ja sam njim rekli: ljudi Božji, krtijani, im strpljenja! Nisu ni oni od Pustite ih, da najpre maš ne bogi!

Mara: Dobro si rekla, kako d pitala.

Luca: Ja - ma da si onputa, ga -

Mara: Kega? Luca: Jurinu. Počel je roščat na me: - Ča počivat, kako i kako počivat! - Ja sam bil i videl sam, da se posvuđa nigdere da se ne počiva. Čovka mo samo oni, ki dela, a ki ne on gnjileje i svaki dan postava veća mrcina. Dajte mi čoveka - ja ću ga deset puti busnati ču mu: ti si moj bra! Evala i mi mi čoveka, ki ne će da dela, ču na njega dvajset puti pljunu reć: Marš ča od mane, kupa moj neprijatelj!

Mara: To je tvoj Jurina post oštriji neg je bil. A ča to sada d Luca: Ča delava? Sestro moja, d već ne zna, kade mu je glavna mara mu je pama svega i svake i on ti sve presire, gleča, strah pak sve neć piše, piše i piše.

Mara: A ča to? Luca: Ma za kalendarij! Čad nu zadnju ruku. To da će ba, ča je bilo!

Mara: Verajem. Neke stave i ka darij samu jedan mali dešč ča su po svete čuli i videli - pak njim prit vanka kraja, kažove jo Istra videla.

Luca: Staviti će oni, stavit. Nego i j po nastaviti za pačentu, da se h o polne brandanja.

Mara: Ter je tako! Bog, Luca!

IZ PULE

Zapaljena čuma u okolici Pule. Dne 29. augusta u jutro zapalila se čuma blizu Valjanjara između Pule i Galeazne. Dok su došli vatrogasci zapaljena je planen zamača tako, da je uništeno oko 4000 četvornih metarsume. Čuma gasi i stanovnici iz blizine dali su se težak posao, pa im je napokoe uspjele prijetiti daljnju opasnost. Sume u toćke godine gore ko uljem polivena, bi se plamen bio razario i uništio čija čuma, da se nije jošu začetki uspio gasiti ga.

IZ VODICA

Nevoja za novoljima. - Što će na to. U. zadnjem broju naše Istarske Riječi u dopisu ča Vodica javili smo, da se u našem selu pojavila gripna bolest difterija. Nije nam bilo valjčak dovolno, ono, čada nam je Bog poslao i škrtljato Zabrinjaju nas prača četiri slučaja, da su je u selu još preko 23 bolesnika, da su latine.

Ali ne samo na ljude nego i na našu romanšnu stoku uzdužila je ove godine bolest, Svinjska kuga poznatija nam je do 40 komada svinja.

Što će ove godine od našega sela biti to nam je strašno smištili. Uz valjke preze i sromaštvo, još i bolest prst ljudi i životinje, a da za sadamo brojimo i ostalo nevolje.

DOPISNICE IZ VAJE

Petar Raspoljav - Rokovo. Primili smo poštarokom naputnicom na lira za podmirenje preplak.

Petar Raspoljav - San Francisko. Vaša je zaplijeta podmizna 30. 6. 1925.

PODLISTAK

ERNEST RADETIČ: Dite ljubavi

(Pripovijest iz istarskoga narodu života u porečkome dijalektu.) (Nastavak.)

Veliko bogatstvo mu je priškrbija. Sve brajde od Baderne do svetoga Iwana, sve vinje, sve boške, Liskovac, Jadra i Finida, sve je to bilo njegovo. Drugi ljudi su bili siromahni, i malo je ki ima ča svoga, nego su se dehot svi pripravljali od toga, ča su hoževali gospodi na žurnadu. Tako je bilo u uno vrijeme posvuda u Istriji, pak i u Baderni.

Kad je pre Martinov nećak Nadalini ureda valjalo ga je uženiti. I uženili su ga najprije za županovu šćer, veliku dotaricu, iz Boljpnini. Nego ni ima sriče šćon. Par lit po zakonu umrla je. Uženja je se po drugi bot za niku Portulanku. Š njon je ima dvi šćere, od kojih mu je jena umrla, a druga se je

uženila u Radovane i ponesla sobon osan milijar dote. Nego i Portulanku mu je umrla, pak se je poša i po treći put uženiti. Treći bot se je uženja za niku Goričanku to će reći iz Gologorice, divojčinu od trideset lit, a po imenu Katinu De Franceschi. Š njon je bija sričniji, to će reći ne da bi se bili bogzna kako stimali, nego ki mu ni umrla vred.

Nego, ča Van se ne pera, da smo počeli jeno malo priveč na široko pripovidati te starinske stvari. Ča će nam stari Nadalini, ča će nam stara Goričanka? Da čujemo ča je bilo z uno malon Nadon, ki ona nas največ interesuje. Čekajte jedan hipac. Samo još dvoj beside od stare Goričanke, pak čemo doći u Rupene i potle još jeno malo zgoru, ča priko Učko, pak i priko Rike... Rekli smo, da je bila silna bogatija poli Tarihlić. A odakad je došla još stera Goričanka još se je to bogatstvo povećalo. Čovik si danas ne more ni zamisliti, česa je sve u unoj hiži bilo. Odzad hize sve na okolo bila je zidana kortz, po

kojoj se je šetalo priko dvjsto kerekos, rac, gusak i perfina pauni. U turo je blejal osadeset glav ovac, u dovor dvij kravu na mluku i sesnaest volu, ča junčica za delo. U štali se je na Koritu rivalo po trideset svinj.

Svega je tote bilo, ča si čovik poželi. I kad bi došli ovamo gosti s Poreča ali iz Pazina i Gologorice uskušjali bi po cile šćernane i gostili se, kako poličkakovega principa. A sve je to priškrbija po Martin svojem nećaku Nadalini i njegovoj fameji. I bija bi vaseo umra, du ni vidija, kako njegovi nećaki ne štijnaju mjeritju i siromaština. Na uten se nisu mogli zikada složiti. Stari pre Martin je bija srea pridobiega, tako ča jedan pravi voj iz naroda i mora biti i pomoga je siromaha svaderi, di je moga. Lačnoga bi najija. Žednoga napojija i gologu ubuka i vajk bi njim. Ča tobeže kako na sakreto utisa po kakov Soldo u rukat. Zato su ga i ovi siromahni stimali, kako i oca. Nego neta mu, žena Nadalinova, po rodu nika Tarihlićka iz Gologorice, imala je srea od

grote. Frije bi siromah čuma oščplak, nego bi mu bila daz miru kruha. Ljudi, siromahni, morali su ajin hođiti do lani na žurnadu, ko sustiji da ne umru od glada. A kako im je Branilat End i u jutro došli na otob - gobili bi jedan mali kumpič kruha, od samoga piru neštra od graha či bobu, ča je ona zvala maundula i to njim je bilo jast.

I zato se je pre Martinu strahovito dijia. Ši moga viditi, kako se u njegovoj hiži ča njegovoj kmetini tašo po stupa z briznima ljudi, roji su od njovejega naroda. Kad bi se razjadjilovak bi gorija, da će hr šćirati ča, dnijanje će niš udaviti, ma ča ja hrizn stija. Bija je star i mora je izati ni ke, ke od svojih blizu. Pod za njije vje me vidimo još fundancijni, ki je stiza ča u mizu Božim zavrsi svoj život. Tako je bilo lita milijarsostu i ča se fur je danbot maknimo iz rje i hođi

IZ BERMA.

Iskorištavanje naših radnika. Poznata vam je općenita nezaposlenost, koja po Istri vlada. Od te nevolje nije ni kraj pošteđen. Volimo mi Beranči rad, pa ga i primamo samo da nam ga neko ponudi. Svaki nam zaslužak dobro dolazi u ovo vrijeme velike skupoće, ali ne znači to opet, da ne bismo znali svoj rad ocijeniti. Za poštenu rad tražimo i potenu plaću. Nerazumljivo nam je samo, što o nama misle nekoi poslodavci, koji dolaze da nas mame na posao s mnogo obećanja, koja ne izvršuju. Mi smo Berančići razumni ljudi, pa ne ćemo više dozvoljavati, da nas se i dalje iskorištava i nasamaruje, na način, kojim je nekoje naše seljane nasamarila neka «Associazione» iz Trsta.

To je društvo poslalo u Pazinštino jednog svog štovika, koji je imao sakupiti zidare i radnike za izgradnju ceste Monfalcon-Trst. Dakako, obećavao je pristojnu plaću i to zidarima najmanje 3 lire i 30 c. a težacima 2 lire i 30 c. Na sat, povrh toga obećavao je svima: besplatno prenoćište. Namamljeni ovim obećanjima, uputili su se iz Berma i Pazinskog polja 4 zidara i 16 težaka, a kad su došli u Grignano, blizu Miramara, na posao bilo je sve drugačije nego li je onaj agent obećavao. — U prvom redu nije bilo besplatnog spavanja, a to znači radnici su bili prikrčeni dnevno za 2 lire. Osim toga je hrana bila mnogo skuplja, a plaća mnogo niža, nego li se je očekivalo. Na pritužbe radnika nije se uopće obaziralo. Razumljivo je, da je ovaj nepošten po-

stupak ogortio naše radnike. Ko hoće radnu snagu nekoga je i plaća. Ovaj nam je slučaji za dobru školu, znat ćemo se raditi u budućnosti. Kaže se, da ko ne radi, nekima ni ne jede, ali ko radi mora jesti — no ne samo da radnik mora jesti, on ima i obitelji, koju treba pomoći i za koju raditi.

IZ PULJŠTINE.

Suša. - Bolest svinja. I još uvijek nema kiše. Dok drugdje upravo haraju poplave kod nas nema kiše niti za potrebu. Jednog se jutra nebo dobro naboljilo, pa smo stalno držali eto kiše, mjesto toga uzigla se silna prašina, zadužno veliki vjeter, koji je učinio dozuđe nezatne štete, ali je ipak pokvario štošta na polju.

U nekim selima na puljštini pojavila se jedna bolest na svinjama, pa je osobito u Ližnanju, a u nekoliko slučajeva i u Medulinu uništila veliki broj svinja. Skoro svim seljacima u Ližnanju erknule su uslijede te bolesti svinje, a kako je to strašna i velika šteta i nesreća za naš siromašni narod, to ne treba tek dokazivati. Ta bolest izgleda kao neke pjege, neke koele, što se pojave po tijelu, pa neki vjeruju, da bi se tome bilo doskočilo cijepa- nje za svaki slučaj, to bi se moralo činiti, no naš je narod doista spor u primanju pravilnog i razumnog gospodarstva. Stoga je sada više nego ikada nužno, da naš narod što više čita naš «Narodni Glasnik» iz kojeg će naučiti svu silu dobrih savjeta za gospodarstvo i to razumno i pravilno gospodarstvo.

U Švedskoj mogu naći namještanja i zarade štukari, tarasari i hotelski konobari. U Švicarskoj ima Italijanaca u građevnim poduzećima i u tvornicama za tkanine i prediva. U Lozani ima 20.000, u Lucerni 39.000, u Sentgallenu 9000 i u Cirihu 25.000 radnika.

U Turskoj vlada teška ekonomska kriza. U svemiru ima cirka 15.000 radnika. Imigracija u Madjarsku je skoro isključena.

JUGOSLAVIJA.

Bugarski odgovor. Napokon je iza tolikog oterzanja Bugarska dala odgovor na notu, koju su joj zajedno bile uputile Jugoslavija, Rumunjska i Grčka zbog napadaja i krvavih nedjela bandita na jugoslovenskom zemljištu. U posljednje je dane sva jugoslovenska štampa zauzeta ovim odgovorom. Ministri su se sastali na konferenciju, da raspričaju o tom odgovoru.

Bugarski ministar inostranih djela, koji odgovara, u ime svoje vlade, naglasuje, da je vlada s najvećim zanimanjem pretresla zajedničku notu, te je sa zadovoljstvom uzela na znanje želju Jugoslavije, Rumunjske i Grčke da s Bugarskom živu u miru i prijateljuju. Bugarska također želi lijepi mir i potpuno prijateljstvo sa susjednim državama. U svom odgovoru Bugarska nastoji, da se na neki način riješi krivnje za nerede, koji su nastali. Naglašava, da nije bilo onoliko napadaja, koliko se piše, i da je baš ove godine bilo manje napadaja nego lanjske. Dok je bilo prošle godine 45 komitaških napadaja, ove ih je godine bilo desetak.

Nadalje kaže Bugarska u odgovoru, da nije istina, da bi banditske čete bile štice od pograničnih bugarskih straža. Za cijelu granicu od 2200 km može Bugarska, da raspolže samo sa 3000 stražara.

Ovi su napadaji — kaže Bugarska — povijesno značaja, pa je nemoguće obustaviti ih najednput. Bit će zato potpuna saradnja svih država, koje su u sporu. Mnogo će doprinjeti dobrom rješavanju ovoga spora također i zajam, koji je Liga Naroda odobrila za Makedonske emigrante. Ovim zajmom moći će Bugarska namjestiti mnogo nezadovoljnika, među kojima je revolucionarni, komitaški pokret imao vrlo mnogo pristalica i širitelja.

Osim toga obećava Bugarska, da će svojim vlastima naložiti što strože vršenje dužnosti. Strogo će postupati protiv organizacija, koje s terorom upadaju u susjedne države. Bugarska ne želi, da bi njezin odgovor bio nezadovoljiv. U tom slučaju Bugarska je sporazumna, da se spor iznese pred Ligu Naroda. Voljna je izvršiti sve, što bude ta međunarodna ustanova od nje zahtjevala.

Šteta od poplava.

Posebna komisija izračunala je, da cjelokupna šteta od posljednjih poplava samo u Bačkoj i Baranji iznosi ukupno 146 milijuna i 750 hiljada dinara. Kako se vidi ove je svota ogromna, no uzevši u obzir bogatstvo zemlje sigurno je, da će tamošnje žiteljstvo ipak preživjeti i zaboraviti ovu nesreću.

Prestolonasljednik Petar u Dalmaciji.

Mađ jugoslovenski naslednik prestolja princ Petar nalazi se na ljetovanju u Kambelevcu kod Splita. Tamo će se zadržati dulje vremena. Za boravak mu je odabran jedan od najljepših predjela na Jadranu, divan kaštelovski zaljev. Narod je u tom kraju ostuđen malim princem. Manifestacije su na dnevnom redu. Nježna i mila pojava učinila je ugodan dojam na sve dalmatince. To je doista jedno milo djelo s nekim dobrim otcima i prizjama lišćem.

Svečani doček, koji mu je bio priredjen, bio je najbolji izražaj velike odanosti, koja na obali Jadrana vlada prema kraljevskom domu.

Ljubljanska izložba.

Za novu ljubljansku izložbu, koja počinje 4. septembra već su zaposjednuta sva mjesta, drži se da će to biti najveća priredba, koju je od sada Ljubljana vidjela.

RUSIJA.

Optužbe jednog komunističkog radnika.

Jedan komunistički radnik, Badjan, koji je imao naslov počasnog crvenog vojnika i koji je zauziman čitav niz visokih položaja, održao je svih dana u Berlinu u Schubertovoj sali senzaciono predavanje o raseopu u komunističkoj partiji i o stanju u sovjetskoj republici.

«Ja, kao radnik, izjavljujem», rekao je Badjan, «da u svjetskoj historiji nema sličnog primjera obmanjivanja naroda od strane vlade. Ni deseti dio ruskog radništva, seljaka i inteligencije nemaju ni pojma o makinacijama koje vlada vrši iza njihovih leđa. Ti ljudi žive pod nečuvanim pritiskom i u najblijedijim okolnostima. Srednja zarada jednog radnika kreće se oko 23 rubalja mjesečno, ali to je samo prividno, jer dok se obustavi za pomoć engleskim Strajkašima, za Kominternu, za avijaciju (10 radnika ne ostaje više od 8 rubalja mesečno — 16 dolara).

U posljednje vrijeme se osjeća jako porasla akcija radničke opozicije a također i protivrevničko držanje radnika komunistički koji zauzimaju odgovorne položaje. U Moskvi je našio pribjezišta preko sto hiljada zlikovaca, koji su se tako skupili iz cijelog svijeta, i primljeni su pod firmom inostranih komunisti, koji su bijegli od progonjenja iz svojih zemalja.

Ja, kao radnik, možda u principu ne bih imao ništa protiv čisto revolucionarnog rada Kominternu, ali kad taj rad postane zločinački, i kad se Kominternu idržava jedino od posljednje sirotine bjedne i do prosjačkog štapa dovedene Rusije, onda ja moram da vičem da je već vrijeme da se jednom prestane sa tim potkradanjem Rusije u korist bande internacionalnih neradnika. Iscrpljena i siromašna Rusija ne može da igra ulogu skloništa za zločince i neradnike svih naroda...»

Po izjavama ovoga radnika od augusta prošle godine, pa do danas streljano je bez suda i suđenja preko dvije hiljade ljudi, a po sovjetskim tamicama trune 4228 radnika koji su nekada zauzimali odgovorne položaje. Radnička opozicija postaje svakim danom sve opasnija za Staljina i kompaniju. Partija je pocjepana i nema više te sile koje će obnoviti njeno jedinstvo.

AUSTRIJA.

Naozrušana vojska jedne stranke.

U jednom žučnom članku protiv austrijskih radničkih organizacija, madjarski list «Madjarsorsg» tvrdi, da organizacija austrijskih radnika raspolaže sa 250.000 pušaka, koje potječu od stare austrijske vojske. To se osujećava u 154 magazina, od kojih su 42 u Beču, a 112 vani. Isto tako posjeduje ta organizacija mnogo municije i ručnih granata.

Bez sumnje (piše «Madjarsorsg») austrijska socijalistička organizacija može, da mobilizira za nekoliko sati jednu jaku i dobro oružanu vojsku. Austrijska vlada dokazuje svoju slabost, kada dozvoljava, opstanak takvoj vojsci, i ako znađe da postoji. Lanjske godine imala je ova «civilna vojska» održati neke manevre uz madjarsku granicu. Te manevre bila je vlada za branila, no više od te zabrane nije poduzimala ništa.

ŠPANJOLSKA.

Sukob između kralja i Primo de Riveru.

Između diktatora Primo de Riveru i kralja Alfonso izbija ozbiljan sukob. Povodom tome sukoba šest predstavnika koju su uputili kralju nekoi oficiri. U toj predstavi oni traže od kralja da bi otpustio diktatora i njegove drugove i da bi se drugome predala vlada. Izgleda, da je kralja na strani ovih oficira, jer nije izišta htio niti u audienciji više primiti de Riveru.

Krvava bitka u Maroku.

Marokanci su u okolici Šeusana ponovno napali španjolske čete. Došlo je do krvavog boja, Španjolci su imali teške gubitke i mnogo muke za obranu grada.

KINA.

Opasan sukob s Rusijom.

Između Pekinga i Moskve izbija je novi teški konflikt, koji se odnosi na istočno kinesku željeznicu. Čang (So-Lin) kineski maršal, tvrdi, da su Rusi neovlašteno pripojili lučke uređaje kineske istočne željeznice. Kako odgovori Moskvi nisu doveli do nikakvog rezultata, kineski je maršal zaplijenio čitavu rusku flotu u Sungariju, glavnom rukavu Amura. Time su do skrajnosti zaostrieno rusko-kineski odnosi. Osim toga je kineski maršal počeo da vrši pritisak na pekingisku vladu u pitanju ruskog poslanika Karakana. Kineski je kabinet dao Karakanu ruskom poslaniku, rok od samo tri dana da ostavi kinesko područje.

Gradijski rat u Kini.

Iz Kantona stizavaju vijesti, da je u Kini buknuo građanski rat. Boljševička crvena vojska zauzima mjesto za mjestom, a cijela je zemlja uznemirena.

Domće novosti

Dragi kongres narodnih manjina u Ženevi.

Dne 25. augusta je kongres narodnih manjina u Ženevi otvorio svoje drugo zasjedanje. Na kongresu je bilo 70 delegata, koji zastupaju 38 grupa narodnih manjina po svim evropskim državama. Ovim grupama pripada 40 milijuna duša. Ukrajinici i litvanci nisu poslali svoje delegate nego samo posmatrače; zbog toga, što se oni ne slažu sa principom, prihvaćenim od kongresa, da se najine ne priznaje iredentistički pokret, koji ide za tim, da se narodne manjine odčijepe od zemlje, kojoj politički pripadaju i da se prisajedine sa materom zemljom.

Predsjednikom kongresa opet je bio imenovan Dr. Josip Wilfan, slovenački poslanik u rimskom parlamentu, koji svojim vršinama, svojim radom i svojim dosadašnjim nastupom u pitanju narodnih manjina uživa najveću autoritetu i najveći ugled. Dr. Wilfan je otvorio kongres i držao nastupni govor.

U niz govora, koji su se zatim redjali jedan za drugim, najveću je pozornost pobudio govor prof. Šimana. On se obratio na Društvo naroda te ga ostro kritizirao, tvrdeći, da Društvo naroda ima da izgladi samo probleme između pojedinih država kao takvih, ali ne može da riješi problem manjina. Njegov govor bio burno pozdravljen.

Politički pregled

ITALIJA.

Početi svi na općinama

Dosada sve su općine, koje imaju manje od 5000 duša, dobile općinske načelnike t. zv. podesta imenovane od vlade. Ova će se mjera sada rastegnuti i na one općine, koje imaju više od 5000 duša. Razlika bit će jedino u naslovu, što će ga i podesta imati. U većim mjestima n. pr. zvat će se «velikim komesarima» ili «guvernerima.» Dakle i Trst i Pula i Rijeka i Zadar neće više birati svoga načelnika, nego imenovat će ih vlada. U većim gradovima oni će imati kraj sebe konsultu, to jest nekakvo vijeće sa savjetujućim glasom, a te će vijećnike opet imenovati vlada. Time je autonomija i općina i pokrajina definitivno pokopana. Tom reformom padaju i pokrajinski i općinski izbori, a žensko izborno pravo, koje je bilo priznato prije malo vremena izvjesnim ženskim razredima, postaje iluzorno.

Tom mjerom prištedit će se svakako mnogo novca. Drži se s druge strane, da je ova reforma preludij za ukinuće parlamentarnih izbora. Parlament po ustvaranju sindikalnih i korporativnih organizacija postat će samo jedan skupni organ svih korporacija. Današnji ustroj države izgleda da će se tekom vremena promijeniti u čisto korporativni ustroj sa stručnim zadacima.

Učruženje opozicijonalnih sindikalnih organizacija

«Informatore della Stampa» javlja, da se u čigled narednog kongresa generalno radničke konfederacije u Italiji vrše namjere pregovori između pomenanih (kleričnih) sindikata i ekspozitana socijalističkih sindikalnih organizacija u svrhu da se udruže sve sindikalne sile opozicije od karaktera. Popolarske sindikalne organizacije traže samo, da se socijalističke odredku antiklerikalnog i antikataličkog smjera i duha, a pripravne su onda, da pristupe i one internacionalnoj sindikalnoj radničkoj organizaciji. Ti pregovori vrše se uobičajeno pod vodstvom poslanika. Migliola, u popolarskoj stranci zastupa ekstremno komunističku struju.

Oficijelni podaci o Italijanskim radnim silama u inozemstvu

Generalni komesarijat za emigraciju objavio je podatke o italijanskim radnicima, koji se izvan Italije nalaze u Europi, i o mogućnostima opstanka, koje se otvaraju radnim silama iz Italije u dotičnim zemljama. Podaci se odnose na prvo polugodište 1926.

U Albaniji u djelokrugu konsulata u Valoniji nalazi se 150 radnika i cirka 100 drugih italijanaca, od kojih su 40 svećenici i fratri. — U djelokrugu konsulata u Škadrju potela se je gradnja mosta preko rijeke Mati. Gradnja je povjerenja tvrci Mazzorana iz Trsta, koja namještava samo italijanske radnike.

U Austriji su prilike za radnike vrlo teške. Ima mnogo nezaposlenih radnika. Italijanski nadju zarade većinom kao kopači, sladoledari, poslastičari, brusari. Mogućnost da se nadje posla, nije nikakva.

U Belgiji ima cirka 8000 italijanaca. — Izgledi za radnike nisu, osobito ružičasti osim za zidarske nadničare, koji rade po radnicima.

U Bugarskoj ima 1500 italijanaca, a svi su trgovci i privatni namještenici osim 50 radnika.

U Francuskoj živi 800.000 italijanaca.

U Njemačkoj traje još uvijek nezaposlenost.

U Stokardiji ima 1800 italijanaca, kojim ide dobro.

U Engleskoj je nezaposlenost velika, a ostra je i zabrana da se namjesti tuđe sile.

U Grčkoj su prilike vrlo slabe.

U Jugoslaviji su Italijanska imigracija je nemoguća. U djelokrugu italijanskog konsulata u Beogradu živi 100 italijanaca.

U Luksemburgu ima 11.000 italijanskih državljanina, na Malti 1000.

Imigracija u Norvešku i Holandiju je nemoguća, ko što i u Poljsku, gdje je nezaposlenost velika.

U Rumunjskoj u djelokrugu konsulata u Bukureštu ima 8000 italijanaca. I tamo su mjere proti imigraciji stranih radnika oštre i osobito teške.

U Rusiji kod konsulata u Leningradu, u Moskvi i u Odesi ima 1100 registriranih italijanskih radnika, a u djelokrugu konsulata u Tiflisu 100 italijanskih obitelji.

U Španjolskoj, a to u Barceloni i u Valenciji, ima 3300 italijanaca. Za tuđe radne sile su prilike teške.

fešne robe, dva, tri bila facola, jone škarpnice za h maši i još kakove prekrasije, ča je ženau od potribe. Kad još spomenemo jenu stočicu u tretion kutu požemuljske i banak poli danju, nastrobrojli smo jur svu mubliju, ča je je imala teta Jelena u hiži. A dugeca je ni ni bilo potribe. Jedan brunčun i jedan žmijleni lonac su stali u jenon kutu na zemljištu, neki gograni i pasti su visili na klunu na zidu pak ča je je niš drugo. Veće bogatije ni vidila ni kad se je rodila, pak je ni tribalala ni kad bude umirala.

Kad je došla donke teta Jelena doma prvo je bilo, da vrže malu Nadu spasti, da se otpočne. Kako ni imala zikve u hiži vrkla je je na svoju postelju, mu u hiži vrkla je je na rukah pozblala. «A ki će sada lipo naniti, a?» je gorila, smijala se i nosila malu po hiži. «Si ti moja šei, a? Ja san tvoja majkica, ne? Ala reci: majka... majkica — su, reci, reci!» Mala je je gledala svojimiza bizerimao i dizala rukice. (Slijedi).

travanajstega žetvenjaka pole podne donesta teta Jelena malu Nadu u naručju...

Teta Jelena Rupenova živjela je u velikoj mižeriji. Lita su bila slaba, zemlje ni imala, kone niki mali škaljivi vrtići ba hizon, u kojien je slabo ča rodilo, a i te samo za najveću potrebu. Sve ča je je valjalo je bila ama mala pozemuljska, u kojoj su živili još njeji didi i njebe i koju su je ustavili kako svu dotu bogatiju. Ni bila lipo, mala, vajk za timljena i niska, da si moga z rukon do-šei grede i krov nad glavon. U jenon kutu je bilo gnište od grot i pokri- nje z glatkima škirlami, da se lipjele počee kruh. Nad gništon ni bilo nape, ni dimljaka, nego su samo na krovu tvi škirle bile jeno malo dignute, da se masiva spod njih laglje dim van. U drugon kutu je bila postelja. Na drive- nje tringno je bilo par dasak, a na njima panjarića od lišća pokrivena z njimama panjavami. Poli same postelje je bila jena škrinja, bršljiva od starine, a u njoj je teta Jelena držala eno malo

Kongres se je dao na rad u četiri podijeljene komisije: jedna za kulturna, druga za juridička, treća za ekonomsku i četvrta za organizaciona pitanja.

Stavnja (leva) 1907. godišta.

Mladici rođeni 1907. godine i svi oni, koji su upisani u listu stavnje 1907. godišta t. j. oni, koji imaju da zajedno s ovim godištem dođu na ponovnu pregledbu, zato jer nisu bili prije sposobni ili im je stavnja iz drugih razloga prenesena na ovu godinu — imaju se prijaviti na stavnju. Dan stavnje određen je posebnim redom, koji ovdje donosamo.

Svi oni, koji su obvezani moraju se prijaviti u određen dan i sat i na određenom mjestu. Ako se ne prijave, pa ne dokažu, da su bili zapriječeni tako, da im se zakašnjenje po zakonu priznaje, bit će proglašeni dezerteri i kao takvi bit će hapšeni i predani vlasti. Ako budu sposobni bit će unovačeni. U svakom slučaju (i sposobni ili nesposobni) bit će izručeni sudbenim vlastima, da se sude, zato jer su htjeli izbjeći vojnoj dužnosti.

Oni, koji imaju uslove za mornaricu, moraju, najkasnije do 7. septembra 1926. moliti lučki kapetanat (Capitaneria di Porto) kojemu pripadaju, da bi se izbrisali iz liste za stavnju kopnene vojske.

Vojni obveznici, koji se nalaze u Italiji, ali izvan provincije kojoj pripadaju mogu moliti, da ih pregleda i unovači vijeće ili komisija onog vojnog okruga gdje obitavaju. Molba mora biti napisana na biljegovanom papiru (carta bollata) od 2 lire, a mora se predložiti na ured za stavnju one provincije u kojoj se vojni obveznik nalazi.

Oni mladići, koji se nalaze u Istri, ali ne u mjestu gdje su upisani u listu za stavnju, mogu biti pregledani u mjestu gdje se nalaze s tamošnjim vojnim obveznicima, ali moraju zato predložiti molbu na biljegovanom papiru od 2 lire, 10 dana prije stavnje; uedu za stavnju (ufficio di leva). Ovaj će ured molbu uzeti u pretres i javiti molitelju, da se prijavi.

Stavnja će se vršiti u pojedinim mjestima sljedećim redom:

U Buzatu: za Roč 10. septembra; — Slum i Draguč 11. septembra; — Bužet 13. 14. i 15. septembra; — Herpelje-Kozina 17. septembra; — Materija 19. septembra; — Počgrad 21. i 22. septembra.

U Motovunu: za Oprtalj 28. i 29. septembra; — Vižinada 30. septembra; — Motovun 1. i 2. oktobra.

U Bajama: za Brtoniglu 5. oktobra; — Grožnjan 6. oktobra; — Buje 7. i 8. oktobra; Umago 9. i 11. oktobra.

U Pazinu: za Tinjan 15. oktobra; — Boljun 16. oktobra; — Zminj 18. i 19. oktobra; — Sušnjevec 20. oktobra; — Pazin 21., 22., 23., 25. oktobra.

U Labinu: za Plomin 27. oktobra; — Labin 28., 29. i 30. oktobra.

U Piranu: za Izolu 6. novembra; — Piran 8., 9. i 10. novembra.

U Kopru: za Marezige 13. novembra; — Dekane 15. i 16. novembra; — Pomjan 17. novembra; — Koper 18. i 19. novembra.

U Malom Ločinju: za Mali, Veliki Lošinj i Nerezine 25. novembra.

U Cresu: za Cres i Osor 20. novembra.

U Poreču: za Novigrad 4. decembra; — Vrsar 6. decembra; — Poreč 7., 9. i 10. decembra; — Višnjani 11. novembra.

U Rovinju: za Kanfanan 13. decembra; — Bale 14. decembra; — Rovinj 15. i 16. decembra.

U Vodnjani: za Barban 13. decembra; — Svetičenti 20. decembra; — Vodnjan 21., 22. i 23. decembra.

U Pali: 15. januara neka se prijave «Capi lista» po abecedni od A do O; — 17. januara od P dalje svi ostali.

18. januara: po abecedni od A do Br;

19. januara: od Br. do Col; — 20. januara od Col do Dre; — 21. januara od Dre do Gin; — 22. januara od Gin do Lis; — 24. januara od Lis do Mog; 25. januara od Mog do Pol; — 26. januara od Pol do Sar; — 27. januara od Sar do Tam; — 28. januara od Tam do Zan; — 29. januara od Zan dalje svi ostali.

Naša slavenska prezimena zabilježena su u listu, u talijanskom pravopisu, stoga se svako mora i ravnati tako, da se prijavi onoga dana, kada dolazi na red njegovo prezime po talijanskom pravopisu.

Sinovi poljodjelaca.

Koji se nalaze u vojsci, mogu lako dobiti oduži dopust, ako njihova obitelj napravi molbu na zapovjedništvo korpusa, (Comando del Corpo) kojemu pripadaju. Toj molbi mora se priložiti obiteljski list (Stato di famiglia) i jedina potvrda podočeta ili karabinjerskog brigadira. Tom potvrdom potvrđuje se, da je taj dopust molitelju u istinu potreban. Ova potvrda mora biti osim toga ovrhovljena od putujućeg poljedjeljskog učitelja (Cattedra ambulante di agricoltura). Može se u slučaju molbi priložiti; svjedozba, da je otac vojnika star preko 65 godina i da je nesposoban za poljski rad.

Pozdrav naših vojnika.

Naši mladići godišta 1905, koji služe u II. poljskom artiljerijskom puku u Modeni, šalju iskrene pozdrave svojim roditeljima, prijateljima, svojim dragim curicama i svim čitateljima «Istarske Riječi» u nadi, da će se uskoro povratiti u milu Istru: Lusetić Karlo iz Rukavca, Benigar Ludvik iz Trnova, Simčić Josip iz Lisca i Mudrijačić Andre iz Grgara.

Svega po malo

Uspjeh ovogodišnje žetve.

Prema službenim američkim podatcima ovogodišnja je žetva pšenice u Americi dobra, te se računa, da je pšenice ove godine dapače i više nego li lanske. Žetva raži, zobi i kukuruza bit će slabija, pa su zato cijene poetele skakati.

U Njemačkoj je žetva pšenice slabija nego lani.

U Mađarskoj nije loša, ali svakako slabija nego lani.

U Austriji bit će dobar prinose pšenice, raži nešto slabiji, dok najbolje stoji zob.

U Rumunjskoj neće žetva zaostati za prošlogodišnjom i ako su štete velike kiše, pšenica nije baš osobite vrste ove godine, pa su poljodjelci zabrinuti.

U Poljskoj se stanje računa nešto slabije nego li prošle godine. Znatne štete kiše nanijele su usjevima zrna štete. Pšenice i raži bit će manje nego li lanske godine, dok je zobi i ječma više.

U Bugarskoj izgleda žetva dosta povoljna i po množini i po vrsti.

Otkad se govori talijanski.

Pronađen je od mala u nekom arhivu na brdu Kasine jedan interesantan dokument, koji će biti doskora publikovan. Ovim se dokumentom dokazuje, da je talijanski jezik još stariji nego li se je do sada mislilo. Rukopis je iz 819. godine. Nije pisan najstarijim talijanskim jezikom, nego se opaža, da je izmještan latinskom. To bi bio najstariji talijanski rukopis.

Skupe fotografije

U Veneciji se je neki dan održavala zabava u dobrohotne svrhe. Zabava je uspjela, tako da se je od čistog dobitka moglo podijeliti raznim zavodima preko 300 tisuća lira. Na toj su zabavi bogati ljudi trošili zato da se lijepa svrha postigne. Jedna fotografija g. Mussolinija s njegovom vlastoručnim popisom prodana je na toj zabavi za 11 tisuća, a jedna d'Annunzijeva za 6 tisuća lira.

Kuća sagrađena u 4 dana.

U Londonu je neki dan prikazivana gradjanstvu jedna nova kuća, koja je sagrađena u samo 4 dana. Radilo je samo 35 radnika po 8 sati na dan. Kuća ima 10 prostora i a izgrađena je od cementa.

Engleske željeznice.

Po statistici, koju je napravilo englesko ministarstvo saobraćaja opaža se, da je u 1926. godini samo jedan čovjek nastradao od željeznice. Tako su danas dobio uređene engleske željeznice i željeznički promet, da se gotovo ni ne sanja o željezničkim nesrećama.

Škola mira.

Francuski su učitelji imali nedavno jedan sastanak, na kojem se je naglašavalo, da je svrha škole odgajati kod mladeži, duh mira i poštivanja tuđih narodnosti. Francuski učitelji kažu: «Učitelji se moraju truditi, da nauče svoje učenike na dužnost ne samo prema svojoj vlastitoj obitelji i domovini. Moraju naučiti svoje učenike ljubiti i poštivati i druge narode, jer je budućnost i kultura budućnosti djelo svih, pa i onih, koji su do sada živili u svadjanama.»

Bogata prošnja.

Zivjela je samo od prošnja, a i umrla je u Manchesteru kao prošnja, 40 godina stara žena. U kući je imala malo namještaja. Njezina dva rođaka došla su, da dokupe taj namještaj i da ga prodaju. Kad su iznašli krevelj našli su pod jastukom ništa manje nego 1 milijun i 700 hiljada franaka.

Novo doba.

I muško i žensko sve se je u zadnje vrijeme dalo na modu. Zanimivo je samo, da je načelo današnje mode stvoriti od žene muškarca, a od muškarca — ženu. Žena striže kosu i brije vrat, a muškarac se pudra, žena jaši konja a muškarac nosi steznik (bušt). Lijepa je ova šala, koja karakterizira današnju modu.

Gospodin, koji je došao u posjete jednoj obitelji pita sluškinju na vratima: «Zar me gospoda uistinu ne mogu primiti danas?» Sluškinja mu na to odgovara: «Ne mogu nikako. Mislili su gospodin baš sada njevi novi steznik, a mištiliva se upravo brije!»

Mreža i rupe na njoj. Povodom manije sklapanja prijateljskih ugovora među evropskim državama «Times» piše, da se ovi ugovori redovito sklappaju između država, koje između sebe nemaju nikakva krupna pitanja. Nad evropskim rasprostrta je mreža ugovora. Međutim u toj mreži ima mnogo rupa i to baš onaj, gdje je ratna opasnost najveća.

Zanimiv dodatak kaznenom zakonu. Ruska je vlada izdala dodatak kaznenom zakonu po kojem se osuđuje na prisilni rad svaka osoba, koja drugu osobu izloži opasnosti da dobije spolnu bolest.

Nalaz bakrene rudače u južnoj Italiji. Nalaz dužih istraživanja, koja su poduzeta od jedne grupe inženjera na inicijativu predsjednika vlade gosp. Mussolinija, u južnoj Italiji nadjena je veća naslaga bakrene rudače u području oko Etne. Vlada namjerava da srušnja započne eksploataciju ovih rudnika i da u isto vrijeme pojača iskorištavanje željeznih rudnika na otoku Elbi.

Pilvačica Gertrud Ederle. Ova junakinja, kako smo već javili, preplovila je kanal La Manche, mnogo je slavljena po cijelom svijetu i mnoge novine donose slike i potankosti iz njenoga života. Sad se javlja iz Čikaga (Amerika), da joj je američki bogataš Wrigley ponudio svotu od 5000 dolara (oko 150.000 lira), ako preplova pacifički kanal, koji se nalazi između Kalifornije i Katalina-Islanda, koji iznosi 23 morske milje (40 kilometara), pa je samo nešto dulji od kanala La Manche.

Uspjeh reguliranja djelatnosti vulkana. Kako se javlja iz Manague u Nicaragi, farmer Yasaya upio je velike štete uslijed toga, što se njegovu farmu nalazi na vulkanskom terenu, pa plinovi, koji izlaze kroz pukotine u zemlji, čine velike štete. Sada se jedan njemački inž. ponudio, da će naročitim ventilima regulirati delovanje vulkanskih plinova, te će ih odvoditi i farmerov posjed više ne će od njih stradati. Naučenci su radoznalošću očekuju, kako će i hoće li uspjeti ova ispravljanje prirode.

DAROVI.

Veselo društvo u Zminju na predlog g. M. Pužar sabrala dne 29. 8. 1926. međusobno za letarsku «Prosvetu» lira 28.—. Darovaše po lira 5.— Mate Peteh, Dragutin Zaharija i N. N.; po lira 4.— Hrelja Josip; po lira 2.— Jure za Vršeni, Mate Pužar, zet Barba Jakova i J. C.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI. Tisk: TISKARA «EDINOST» U TRSTU

TRAŽE SE SOČALI — za jedan vrlo dobar posjed u blizini Pazina. Poređica bi morala imati 2 dobra poljodjelca za rad u polju, i ovačara i 1 stočara (kravara) i 1 gospodaricu. — Potanje upute daje G. Bratalich - Pazin.

BAČVICE (malene karatele) krumpir, mođru smrekvu (jagodice) i grampu kupuje G. Bratalich - Pazin.

Posujilnica u Lanišću. Je jedini te najbolji «ćićski» zavod. Prima novac na uloške te ih ukamačuje sa 5% čisto. Veće, te vezane uloške ukamačuje povoljnije po stranku i to suglasno, s toga nijedan pošten «ćić» ne bi smio u pogibelnosti si «skrinjiti» kao ni poštena «ćićka» u svojoj «hlačici» (čarapi) držati ono malo svojih krvavo stečenih suvišaka.

Posujilnica daje zajmove uz jamstvo te iste opterećuje najpovoljnije po zadržare.

KRUNE plaća po 2'30 L ALOIZIJU POVH, Piazza Garibaldi 2 prvi kat

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18

PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

CENTRALA u LJUBLJANI Dionička glavica i pričuva: 60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukamačuje sa 4%, a uloge na tekuće račune sa 4 1/2%, netto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne knjižice (SAFES)

Banka je otvorena od 9-12.50 i od 14-16 sati 2x

NAVIGAZIONE GEN. ITALIANA GENOVA

Brza i poštanska pruga za Južnu Ameriku

Table with shipping routes: 4. kolovoza, 12. kolovoza, 25. kolovoza. Destinations: Rio Janeiro, Montevideo, Buenos Aires, etc.

Brza pruga za Sjevernu Ameriku

Table with shipping routes: 6. kolovoza, 27. kolovoza. Destinations: New York, etc.

Pruga za Centralnu i Južnu Ameriku

Table with shipping routes: 22. kolovoza. Destinations: Trinidad, La Guayra, Curaçao, etc.

Pruga za Australiju: 9. rujna, «Città di Genova»

Superantantlik «Roma» — Tona 33000 — veći talijanski parobrod putuje prvi put 22. septembra iz Genove a 22. septembra iz New-Yorka.

Uredi u svim glavna gradovima Italije i inozemstva U TRSTU: Ufficio Passaggeri della NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA, Via Mercato Vecchio (Palazzo Hotel Savoia) - Telefono 4693.

GLYKOL

Vrlo uspješno sredstvo naročito za vrijeme vrućine. Tko osjeća slab na živcima i trpi od glavobolje, neka upotrebljava samo «Glykol» koji izliječi u najkraće vrijeme. — Cijena jedne boce L. 7.—. Za cijelu kuru treba 8 boca.

Dobiva se samo u ljekarni Castellanovich, Trst VIA GIULIANI 42 (Sv. Jakov)

Trgovina koža i aznih postolarskih potrepština

FRAN CINK CAMPO BELVEDERE br. 1

drži u svom skladištu svake vrsti u tu stranku zasjerajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu.

Podvorna brza i točna. Podvorna brza i točna.

NAJBOLJE VRELO

Kod nakupa ljetne i zimске robe (odjele svih vrsta: cipela, klobuka, kapa, šalja, kišobrana, kravata, finog što: svih vrsta platna za kućulje i odjele obratice se na jedino domaće i najjeftinije vrelo

M. KOREN & Co. - PAZIN (CORSO PRED PROČIŠTJOM)